

Årsplan 2022/2023

Espira Sangereidåsen barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder	21
Vedlegg	23

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Sangereidåsen er en 6-avdelingsbarnehage som åpnet august 2019.

Vi har plass til ca 120 barn i aldersgruppen 0-6 år. Barnehagen ligger i det nyetablerte feltet Sangereidlia i Lillesand.

Espira Sangereidåsen er delt inn i 5 avdelinger pr. august 2021, med flere fellesarealer fordelt både ute og inne. Avdelingene heter Marihøna (0-2 åringer), Gresshoppa (0-2 åringer), Mauren (0-2 åringer) Humla (3-6 åringer) og Sommerfuglen (3-6 åringer).

Faktaboks

-
- Åpningstid kl. 06.45-17.00
- Åpent 12 mnd i året (sommerstengt to uker i juli)
- Oppholdstid: 80% og 100%
- Fullkostbarnehage med fokus på sunn og variert mat
- Stort attraktivt uteområde med gapahuk og utsikt over Blindleia
- Tumlerom
- Forskerfabrikken
- Satsningsområde: Språk, realfag og bevegelse
- Skolespire (førskolegruppe)
- Vanntilvenning for skolespirene i Møglestuhallen
- Spireportalen – digitalt kommunikasjonsverktøy med foreldreapp
- Du finner barnehagen på facebook – Espira Sangereidåsen og Instagram [espirasangereidasen](#)

KONTAKTINFO

Hovednummer: 37 40 09 11

Humla: 98 90 32 32

Mauren: 98 90 32 31

Sommerfuglen: 47 69 76 39

Marihøna: 47 69 76 38

Gresshoppa: 47 69 76 40

Styrer: 47 69 40 89

E-post: styrer.sangereidasen@espira.no

Besøksadresse: Sangereidlia 2, 4790 Lillesand

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Vi tar alle barn på alvor, og har respekt for barndommens egenverdi og jobber helhetlig med å skape aksept og gi rom for ulikheter.

- Gir rom til at barna medvirker i egen hverdag ut ifra barnets alder og modenhet. Observasjon og samtaler med barna om hva de liker av aktiviteter og lek.
- Vi tilbyr en variert hverdag med pedagogisk innhold for alle barn.
- Alle barna deltar på felles markeringer av offisielle høytidsdager og andre markeringer. Dette gir barna felles erfaringer, og synliggjør verdien av et fellesskap.
- Gir barna like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.
- Vi ønsker å gi hvert enkelt barn en fantastisk start på livet gjennom at barnet skal føle trygghet og tilhørighet i et lærende miljø med andre barn og kompetente ansatte i barnehagen. Personalet har som mål å skape begeistring hos alle barn ved å være personlig, kompetent, fleksibel og ordentlig. Gjennom gjensidig åpenhet og tillit ønsker vi å legge grunn for samarbeid med hjemmet.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Vi fremmer sunne verdier gjennom et fullkosttilbud og fokus på bevegelsesaktiviteter hver dag.
- Det er gode innarbeide rutiner for HMS med fokus på hygiene og håndvask sammen med barna.
- Våre aktiviteter er tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Barnehagen har en egen handlingsplan for mobbing.
- Vi har innarbeidet rutiner for å hindre overgrep i barnehagen. Vi bruker avdelingsmøter og personalmøter for å jobbe forebyggende.
- Gutter og jenter får tilbud om ulike aktiviteter uavhengig av kjønn.
- Tett samarbeid med helsestasjon, ppt og barneverntjenesten. Samarbeid med andre instanser krever samtykke fra foreldre.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Vi setter av god tid på tilvenning for å sikre at alle barn opplever trygghet og omsorg i barnehagen.
- Det er stort fokus på kommunikasjon med foresatte, både gjennom daglig møte i hente- og leveringssituasjon, men også gjennom vårt digitale kommunikasjonsverktøy Spireportalen.
- Vi møter alle barn med et hei og viser at vi er glad for at de har kommet ved dagens start.
- Vi etterstreber alltid å ha et fang å sitte på eller en hånd å holde i.
- Vi sikrer at alle barn og foreldre opplever at de blir sett og hørt gjennom jevnlig foreldresamtaler.
- Gode overgangsrutiner når barnet skal bytte avdeling fra småbarn til storbarn.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek

- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi legger til rette for at barn får leke i mindre grupper.
- Barns interesser i lek blir brukt som grunnlag til prosjektarbeid.
- Barnehagen tilbyr variert og aldersadekvat lekemateriale som kan bidra til å utvikle lek og fantasi.
- Kompetente voksne som er engasjert, deltagende og støttende i lek. Alle barna skal oppleve å ha en venn, noen å leke med.
- Voksne som tar barna på alvor og følger deres initiativ.
- Fokus på lekens egenverdi. Det er gjennom leken barna sanser, erfarer, lærer og bearbeider ulike inntrykk.
- De voksne skal være fleksible og prioritere tid til lek med barna.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi legger til rette for at ansatte kan støtte enkeltbarn, blant annet ved at vi deler barna i mindre grupper, både i frilek, hverdagssituasjoner som for eksempel påkledning og planlagte pedagogiske aktiviteter.
- Voksne som hjelper barn til å reflektere over egne handlinger og væremåte.
- Anerkjenne barnets følelser og hjelpe de å sette ord på følelsene sine.
- Voksne som er tilstede i leken og er aktive rollemodeller, som gir nye strategier og utvider barnas oppfatning og mestring av omverden på.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Smågrupper tilpasset barnets alder og utviklingsnivå.
- Vi undrer oss sammen med barna.
- Lek som uformell og formell læringsarena.
- Vi legger vekt på relasjonsbygging. Gode relasjoner fremmer et positivt selvilde, trivsel og er motivasjon for læring.
- Gi varierte turopplevelser.
- Kultur og tradisjoner som religiøse høytider, samt barnehagens tradisjoner gjennom markering av FN-dagen, karneval, sommerfest etc.
- I vårt arbeid med pedagogisk innemiljø har vi fokus på tilgjengelighet av materiale som vi tilbyr i barnehagen.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger

- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Gjennom avdelingsmøter og personalmøter jobber vi med våre rutiner rundt begynnende mobbeatferd.
- Vi bruker prosjektarbeid på avdelingen til å gi barna felles opplevelser om samme tema.
- Fokus på relasjonsbygging i smågrupper/lekegrupper. Der vi tar utgangspunkt i barnets interesser.
- Bruke nærmiljøet vårt aktivt.
- Tilby ulike lekearenaer og utvide lekerepertoaret sammen med barna.
- Fellestid på morgenen og ettermiddagen – samarbeid på tvers av avdelingene.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler

- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- De voksne har fokus på å bruke språket gjennom hele barnehagehverdagen. Vi setter ord på det vi utfører i hverdagssituasjoner som påkledning, måltid, lek og stell.
- Voksne som har fokus på de gode samtaler mellom barn-voksen, men også mellom barn-barn.
- Vi bruker rim, regler, sanger og eventyr.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

-
- I våre lekesoner arbeides det med kontinuerlig endring ut fra barnas interesser og behov.
- Vi tilbyr materiale og tilrettelegger rom etter barnas lek og interesseområder.
- Være voksne som lytter til og ser alle barna når de kommer med verbale og non-verbale ytringer.
- Barna er deltagende i rutiner og hverdagslige gjøremål som å dekke bord, lage mat etc.
- Barna skal få muligheten til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet som for eksempel innhold på karneval, hva vi vil leke med, hvilke bøker vi ønsker å lese, hvor vi vil på tur og lignende.
- Små lekegrupper tilrettelegger for medvirkning.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Oppstartssamtale for nye barn, oppfølgingssamtale 6-8 uker etter oppstart.
- Barnehagen inviterer til to foreldresamtaler og to foreldremøter i året.
- Ulike arrangementer der familiene blir invitert.
- Foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Barnehagen vil ta i bruk brukerundersøkelser der foreldre kan medvirke gjennom tilbakemeldinger.
- Vi er tilstede og har god dialog med foreldrene ved henting, levering og gjennom spireportalen.
- Alle skal ønskes velkommen på morgenen med hei og barnets navn.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Personalet skal lytte til barnas uttrykk og ta dette med i planleggingen.
- Foresatte blir invitert til å komme med innspill gjennom hverdagssamtaler, SU og foreldresamtalene.
- Ledermøter benyttes til faglig utvikling og felles planlegging blant pedagoger.
- Gjennom månedlige personalmøter og fem planleggingsdager i året sikrer vi at alle ansatte bidrar aktivt til planleggingsarbeidet i barnehagen.
- Personalet har tilgang til ulike forum for å holde seg faglig oppdatert gjennom kursing og ulike ideforum.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Alle avdelinger sender ut månedsbrev til foreldrene som beskriver målene for perioden, arbeidsmåten og hva barna har lært. I etterkant av denne reflekterer de ansatte på avdelingen rundt perioden skriftlig. Vurderingsarbeidet brukes som en del av utviklingsprosessen til barnehagen.

- Alt evalueringsarbeid gjøres i tråd med rammeplanens bestemmelser.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Som bakgrunn for planlegging av det allmennpedagogiske tilbudet observerer vi alle barn og deres mestringsnivå.
- Pedagogene setter progresjonsmål for hvert enkelt barn i vår barnehage i samarbeid med foreldrene.
- Vi deler opp barna i mindre grupper for å sikre at alle barn opplever mestring og læring.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Oppstart og tilvenning

Ved oppstart av nye barn i august har vi oppstartsamtaler. Da blir vi litt kjent med hverandre og dere får en omvisning i barnehagen. Det blir også da avtalt tilvenningsperiode tilpasset deres behov. I starten blir barna delt i små lekegrupper slik at det blir fokus på å bygge relasjoner og det blir ro for nye barn. Tilvenningsperioden går normalt over 3 dager, men dette justerer ut ifra hvert enkelt barns behov. Den første måneden har vi fokus på tilknytning og relasjonsbygging. «Gamle» barn trenger litt tid for å bli kjent i ny gruppesammensetning og nye barn trenger tid på å bli kjent med nye mennesker og nytt sted.

Dagsrytme

I Espira Sangereidåsen har vi en kjernetid fra kl 0900 – 1500. Det er ønsket at barna er i barnehagen mest mulig i dette tidsrommet fordi vi legger opp til mest mulig pedagogiske aktiviteter da. Frokost blir servert 0700 – 0800. Måltid kl 1015 – 1100 og 1315 – 1400. Faste tidspunkter for bleieskift er 1100 og 1400, men også selvfølgelig oftere ved behov. Sovetid er ca fra kl 1100 – 1300, men dette justeres ut ifra barnas sovebehov.

Sentrale faguttrykk og fokusområder

Relasjonsbygging og tilknytning er viktige begreper som står sentralt på våre småbarnsavdelinger. Et annet begrep som står sentralt hos oss, er tid. Vi tar oss god tid til leken vi holder på med. Vi har god tid til å tulle og tøyse på stellebordet. Vi har alltid tid til å sitte på fanget og vi nyter tiden sammen. Omsorg og trygghet er også begreper som vi jobber med. Overganger kan være skumle og for mange er det å begynne i barnehagen det første de gjør uten mamma og pappa. Personalet i barnehagen har alltid en hånd å holde i. Ved at vi jobber mye med trygghet i starten gjør at barna blir raskere trygge.

Samtidig jobber vi alltid med ulike fagområder. Vi knytter alltid inn lek i det vi holder på med på småbarnsavdelingene. Vi leker med vann, vi leker med farger, vi leker familielek og vi leker i gymsalen. Barna er kroppslige i 1-2årsalderen og det preger også mye av det vi gjør i hverdagen sammen med barna. Språket står sentralt og i samlingsstund og i andre aktiviteter har vi alltid med konkrete slik at vi også viser visuelt hva vi snakker om. Bevegelsesglede og motorikken er under utvikling og hinderløype i gymsalen eller trille ball

er kjempegøy. Hos oss i Espira Sangereidåsen har vi mange muligheter. Vi tilpasser og tilrettelegger best mulig aktiviteter og oppfølging av hvert enkelt barn.

Soverutiner

I Espira Sangereidåsen sover alle barn i hver sin seng. Og barn som sover i barnehagen, skal oppleve et trygt og godt sovemiljø.

Foreldre har selv med laken, pute/putetrekk, dyne/dynetrekk. Dette tar foreldre hjem hver fredag til vask. Størrelsen på sengen er som en vanlig sprinkelseng, men kun 10 cm høy.

Det er minst en voksen tilstede under soving, og det er alltid en voksen som barna er trygge på.

Matvaner

I Espira Sangereidåsen dekker vi alt av måltider. Hver morgen baker vi brød selv. To dager i uka har vi varmmat. Vi har fokus på gode samtaler rundt bordet og matro. Det bygges mye fellesskap rundt bordet og vi snakker ofte om hva vi spiser. Noen trenger litt støtte til å spise, men vi øver på å spise selv. Frukt og grønt blir servert hver dag. Vi har barnestoler til de alle minste og etter hvert sitter de ved «det store bordet» på vanlig stol og trenger ikke smekke eller tutekopp lenger. Vi roper hurra for mestringsfølelsen i alle situasjoner! Det er viktig for oss å gjøre hverandre gode og heier hverandre frem.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- De voksne skal motivere, gi tid og være tilstede slik at barna blir selvstendige i hverdagsrutiner, som påkledning, måltid, rydding og toalettbesøk.
- Utvide barnets kompetanse gjennom bruk av selvreguleringsleker, sette ord på følelser og bli kjent med egne og andre barns følelsesuttrykk.
- Barna er med på å påvirke sin egen hverdag gjennom medvirkning til planlegging og gjennomføring av aktiviteter.
- Barna er i bevegelse store deler av hverdagen, og vi legger til rette med å ha faste turdager hver uke, vi har bevegelsesleker med alt fra hinderløyper, regelleker og aktiv utelek.
- Vi legger til rette for finmotorisk lek som perling, tegning og klipping.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Det siste året i barnehagen før skolestart er de skolespirer. Her har de ulike

opplegg som er preget av lek, fantasi og undring. Førskolebarn kan ha ulik modenhet, så førskoleopplegget må være slik at alle opplever mestring.

- Skolespirene har 6 timer i uken fordelt på 2 dager.
- Barna er med på å påvirke sin egen hverdag gjennom medvirkning til planlegging og gjennomføring av aktiviteter.
- Vi er opptatt av at barna skal få et positivt inntrykk av skoletiden som venter. Derfor tenker vi nøye gjennom hvordan vi snakker med barna om skolen og SFO og hvordan dette presenteres for barna.
- Vi legger vekt på kunnskap og ferdigheter som kan være til nytte når barnet begynner på skolen. Det er viktig at barna lærer å bli selvstendige og fungere godt sosialt. For eksempel å kunne kle på seg selv, holde orden i tingene sine og ta imot beskjeder. Ikke minst må de lære viktigheten av å være en god venn.
- Skolespirene hos oss feirer siste stund i barnehagen som rosa russ.
- Vi har fokus på trafiksikkerhet.
- Skolespirene har vanntilvenning i Møglestu hallen.

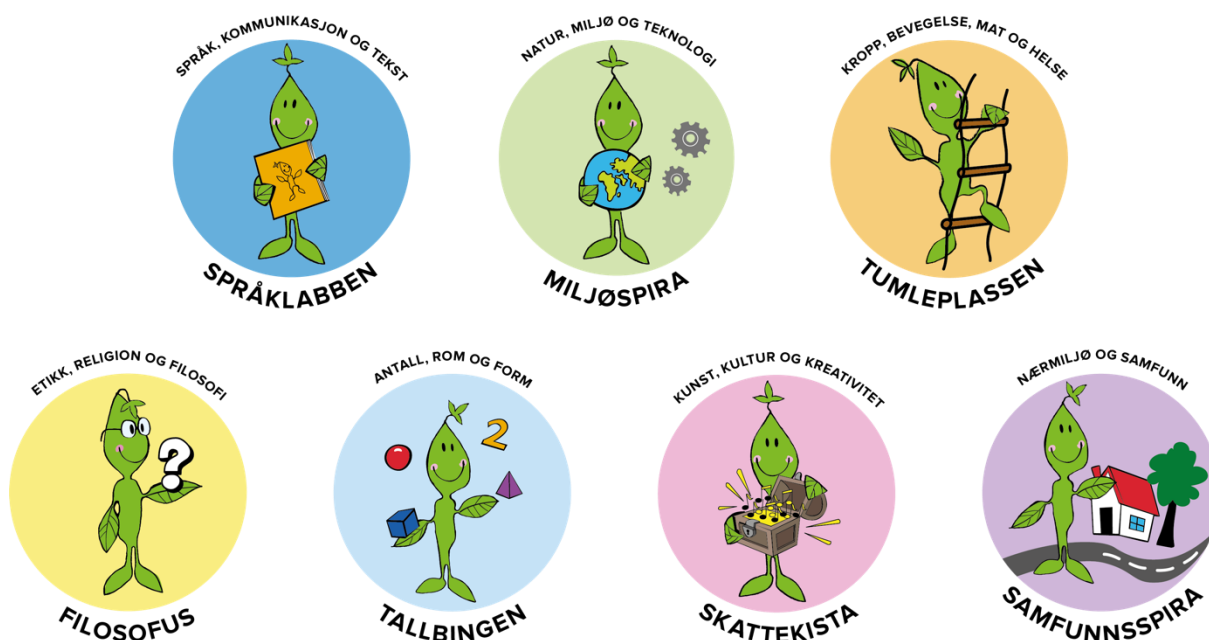

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Vi bruker Rammeplanen aktivt i planene våre ift hvordan vi setter opp mål for voksne og barn.
- Vi skal samarbeide på tvers av småbarn og storbarn, slik at vi kan utveksle erfaringer. Dette for å sikre en god hverdag for barna i barnehagen.
- Jevnlig evaluering, oppfølging og ansvarsfordeling.
- Aktivt bruk av skog og mark.

- Aktivt bruk av kroppen både inne og ute.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

